

Diderik Buxtehude: Præludium og fuga i g-mol
(1637-1707)

Den danske organist og komponist Diderik Buxtehude var organist ved Mariakirken i Lübeck i omkring 37 år indtil sin død i 1707. Han er kendt for at have arrangeret nogle af de allerførste kirkekoncerter, som fandt sted til hver advent i Mariakirken. Buxtehude blev så kendt, at selvste Bach til fods drog den lange vej fra Arnstadt, hvor han var organist, til Lübeck for at høre og lære af sin ældre kollega.

Bortset fra nogle orgelværker komponerede Buxtehude flere suiter for cembalo og en samling kirkekantater. Personligt finder jeg meget af hans musik mest historisk interessant, men der er en håndfuld vidunderlige stykker for orgel, som aftenens værk tilhører. I stil med meget af den tids musik, består det af flere løst forbundne afsnit.



J. S. Bach:
(1685-1750)

Sonate nr. 1 i Es-dur
Moderato
Adagio
Allegro

Fantasi i G-dur

Når man ser, hvor mange gange Bach samlede sine værker i grupper på seks, må man konkludere, at tallet seks fungerede godt for ham. De seks triosonater er ikke nogen undtagelse. Deres titel *triosonate* refererer til de tre stemmer, som høres: én i hver hånd og én i pedalet. Triosonaterne daterer sig fra 1720, hvor Bach var kantor i Leipzig.

Fantasi er et tidligt værk fra ca. 1706. Det har tre klart adskilte sektioner, hver med en tempoangivelse på fransk, hvilket vi ikke har nogen god grund til. Som for størstedelen af Bachs musik har vi heller ikke her noget originalt manuskript, så de franske tempoangivelser kan lige så godt være ægte nok. I nogle af de gamle manuskripter hedder stykket faktisk *Pièce d'Orgue*.



Paul Hindemith:
(1895-1963)

Sonate 3 over gamle tyske folkeviser
Mässig bewegt
Sehr langsam
Ruhig bewegt

Efter Bach, kan vi tælle - næsten bogstaveligt talt - på én hånd de virkelig store komponister, som skrev for orgel. Heldigvis er den tyske komponist Hindemith blandt dem. Denne *sonate*, som er fra en samling på tre, er skrevet i 1940, efter at han var flyttet til USA for at undgå nazisternes forfølgelse. Han skrev symfonisk musik, blandt andet to orgelkoncerter, operaer foruden en hel del kammer- og klavermusik samt sange. Ligesom med Bachs triosonate har vi her en sonate af ypperste kammermusikkvalitet.



Sigfrid Karg-Elert: Sonatine i a-mol
(1877-1933)
Allegro moderato
Andante
Fughetta

Den tyske komponist Karg-Elerts musikproduktion er meget stor og inkluderer alt fra orkestermusik, kammer- og klavermusik til orgelmusik, men ikke opera. Han ligner her sin landsmand Reger, som han da også kendte rigtig godt. Efter 1. verdenskrig blev han Regers efterfølger som professor i komposition ved konservatoriet i Leipzig, men i dag er Karg-Elert mest kendt for sin orgelmusik, som han skrev en hel del af.

Til en vis grad flyder de tydelige arkitektoniske elementer fra de forrige værker i aftenens program over i *Sonatine* fra 1909. Selvom titlen angiver en klassisk form, så er der her i høj grad tale om en meget fri form. I første sats er der for eksempel mange musikalske ideer, som følger hurtigt efter hinanden. Anden sats er "tema med variationer", som leder til en humoristisk fughetta. Af en eller anden grund, som kun komponisten kender, gentages nogle af de tidligere variationer så i en ganske anden rækkefølge, og værket slutter i typisk Karg-Elert-stil med en kraftig, koralagtig version af det stille tema, som hørtes i begyndelsen af anden sats.

